СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК XLVIII. Ч. 174. Джерзі Сіти, Н. Дж., субота, 27-го липня 1940. No. 174. Jersey City, N. J., Saturday, July 27, 1940. VOL. XLVIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПРЕЗИДЕНТ ОБМЕЖУЄ ВИВІЗ НАФТИ Й ЗАЛІЗА

ВАШИНГТОН. — Президент видав розпорядок, на основі котрого забороняє вивіз зо Злучених Держав нафти, нафтових продуктів і старого заліза без спеціяльного дозволу від адміністратора контролі вивозу.

Розпорядок видано на основі закону, ухваленого цього травня. Розпорядок дотикає найбільше Японії, котра до недавна закуплювала від Злучених Держав аж 65 процентів всеї нафти й старого металю, вживаючи його на війну проти Китаю. Діткнені теж будуть сим розпорядком Німеччина й Італія, котра, як загально догадуються, дістають львину частину експорту нафти й старого заліза, призначеного для еспанських і портуґальських портів.

Згідно з тим розпорядком президента уряд уже задержав виїзд кораблів, наладованих цими товарами та вже готових до виїзду з ріжних американських портів.

АМЕРИКА РАДА АНҐЛІЙСЬКИМ ЗАМОВЛЕННЯМ

ВАШИНГТОН. — Секретар скарбу Морґентав, котрий від двох днів вів переговори з представниками британського уряду, привитав допомогу, яку дає британський уряд для розбудови американського промислу будови літаків.

З його заяви видно, що англійський уряд замовив тут доставу 3,000 літаків місячно; на продукцію такого числа літаків треба буде Англії витратити 7 біліонів долярів.

ВЕЛИЧЕЗНІ ЗАМОВЛЕННЯ СТАЛИ ДЛЯ ФЛЬОТИ.

НЮ ЙОРК. — За заподанням президента сталевого підприємства „Бетлеґем Стіл Ко", перша 10-процентова рата замовлення сталі для розбудови воєнної фльоти Злучених Держав піднесе замовлення цього підприємства на 500 міліонів долярів.

ДАЛІ СПРАВЛЯЮТЬ ВІЙСЬКОВИЙ ЗАКОН.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Шепард, предсідник сенатського комітету для військових справ, заповів, що комітет скоро викінчить проект військового закону й вже в найближчих днях вишле його до повної палати.

Підчас дальшої дискусії над цим проектом піднесено було проект, щоби підприємства не викидали з роботи, що пішли служити до війська, себто щоб такий вояк по вислуженні мав право вернутися на свій старий джаб. Сенатський комітет згодився з цею думкою й постановив додати до законопроекту точку про кари проти тих підприємців, що відмовляються дати назад працю вислуженим жовнірам.

Перша опозиція проти примусової служби виринула з боку сенатора Вендерберга, котрий заповів у своїй промові в сенаті, що він буде добиватися, щоби військо складалося з добровольців.

ПРЕЗИДЕНТ ПРИЙМАЄ ПРАВИТЕЛІВ ЛЮКСЕМБУРҐУ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт приняв на обіді в Білому Домі членів вигнаної з рідного краю правлячої родини князівства Люксембурґу. Між відвідувачами, були Фелікс, муж правлячої княгині, та їх 6 дітей.

Ці втікачі приїхали до Америки на американському кружляку „Трентоні".

ДАНЦІ ПОБОЮЮТЬСЯ ЗА ГОЛОД У ДАНІЇ.

НЮ ЙОРК. — Організація Американські Приятелі Данської Свободи й Демократії видала публичний протест проти економічної політики німецької окупаційної влади в Данії, через котру, мовляв, данці мусять різати свиней з нараженням себе на голод.

АМЕРИКА ЖУРИТЬСЯ НЕ ЛИШЕ ПРИТУЛОВИЩЕМ, АЛЕ Й ПЕРЕВОЗОМ.

ВАШИНГТОН. — Комітет палати послів для заграничних справ дебатував над справою питання допущення до Америки поза квоту на час війни дітей з країв, загрожених інвазією, передовсім Англії. Згодившися засадничо на таке допущення, комітет став розглядати ще питання, як тих дітей до Америки перевезти. Члени комітету годилися й на те, щоби по них післати американські кораблі, одначе деякі члени підняли сумнів, чи це буде практично, бо Німеччина може такі кораблі затопити. Раджено потім над питанням, чи не добути би вперед від Німеччини запевнення, що таких кораблів не будеться бомбардувати ні торпедувати.

ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ПРИСПІШУЄ ПОМІЧ ДЛЯ АНҐЛІЇ.

ВАШИНГТОН. — Американський Червоний Хрест висилає до Англії поспішно поживу для жертв війни в Англії. Від 1. липня вислано її 10,000 тон, себто по 42 і пів тони денно.

Жертвенність на допомогу Англії сильно зростає.

З ПРЕЗИДІЯЛЬНОЇ КАМПАНІЇ.

КОЛОРАДО СПРИНҐЗ. — Вендел Вилкі, республиканський кандидат на уряд президента Злучених Держав, каже, що він дістає запевнення від трьох західних стейтів, що вони певно підуть за ним.

У Вашингтоні секретар рільництва Волес, кандидат Демократичної Партії на уряд віцепрезидента Злучених Держав, заявив, що він ще не дістав офіціяльного повідомлення від заряду партії про свою номінацію й тому він ще здержується з резиґнацією зо свого уряду.

ЗАКЛИКАЄ ДО БОРОТЬБИ ПРОТИ ФАШИЗМУ.

РОЧЕСТЕР (Ню Йорк). — На зборах нюйорської стейтової ради для суспільних студій виступив д-р Волтер Родлин з колеґії Сари Лоренс зо закликом до вчителів поборювати в своїх науках фашизм безсторонним розглядом усіх суспільних питань.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

У. Н. СОЮЗУ ДО УКРАЇНЦІВ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ І КАНАДИ.

По переведенні основної піврічної контролі майна, діловодства і організаційного життя У. Н. Союзу, уважаємо за потрібне подати до відома деякі факти звязані з життям найбільшої української запомогової організації.

В першу чергу стверджуємо, що від останньої конвенції У. Н. Союзу, від коли підписана комісія урядує, останній піврік був найкращим в чисельному зрості У. Н. Союзу, бо за цей піврік У. Н. Союз зріс на 1,511 нових членів.

Переглядаючи листу організаторів, що приєднали нових членів, яку то листу Головна Канцелярія незадовго оголосить у „Свободі", ми завважили, що серед них переважають імена відділових секретарів а дуже мало є імен інших відділових урядників, зокрема предсідників і касієрів, а прецінь і тим останнім лежить добро і розвій їх відділів на серці. Та ми віримо, що в цій передконвенційній кампанії, яка ще триватиме пять місяців всі відділові урядники надолужать те, що занедбали в першім півріччю. Через перехід 2,000 дітей до дорослого департаменту повстала в молодечому департаменті поважна прогалина, яку треба конче заповнити в цьому передконвенційному році, не лише тому, щоби з кінцем року не виказувати чисельного обниження членства цього департаменту, але також тому, що молодечий департамент є найкращим джерелом, з якого рекрутується старший департамент.

За останній піврік зорганізовано 18 нових відділів У. Н. Союзу, з цього числа 11 в Канаді. Передконвенційна кампанія не набрала ще потрібного розгону, однак ми віримо, що є у нас добрі відділові урядники, що разом з окружними організаторами У. Н. Союзу доложать всіх сил до її успішного закінчення.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ У. Н. СОЮЗУ:
ДМИТРО КАПІТУЛА, предс.; Д-Р А. КІБЗЕЙ, заст. предс.; АДВ. О. МАЛИЦЬКИЙ, секр.; ІНЖ. СТЕПАН КУРОПАСЬ І АДВ. РОМАН СМУК, члени.

АРҐЕНТИНА НЕ ДОПУСКАЄ ПЛЯНУ ЗБІРНОЇ ОПІКИ

ГАВАНА (Куба). — Арґентинська делеґація заявила на панамериканській конференції поважні застереження до пляну збірної опіки для европейських посілостей в Америці, предложеного урядом Злучених Держав.

Ця делеґація радить ухвалити постанову, що американські републики мають братися рішати про державну приналежність такої посілости лише тоді, коли вони запитаються опінії самого населення й порозуміються всі зо собою.

З огляду на те, що політика американських републик у цій справі мусить бути вислідом однодушної згоди всіх держав, опозиція Арґентини є поважною перешкодою для успішного закінчення конференції.

Своїм поступком Арґентина нікого не заскочила, бо всі здавна ждали, що вона займе противне становище до Злучених Держав з огляду на свої економічні інтереси.

ФРАНЦУЗЬКИЙ МІНІСТЕР ПЕРЕСТЕРІГАЄ АМЕРИКУ

ВІШІ — Французький міністер Марке сказав американському журналістові таку пересторогу: „Скажіть Америці, що її час почислений, коли вона не пробудиться і коли не навчиться чогось з цеї трагічно лекції, якої зазнала Франція. В 1932 році, коли я там був, пересічний під оглядом інтелігенції, фізичної сили й охоти до праці молодий чоловік міг надіятись і надіявся, що може здобути на стільки, щоб вигідно жити. Колиж я поїхав туди щераз в 1939, то я зо здивуванням побачив, що американська молодь вже не хоче працювати, не має вже амбіції і волить згідно запевнену працю в цивільній службі, ніж участь у перегонах за долею. Можливо, що таке відношення допустило до того, що в Америці появились три інші критичні явища — жінки займають посади чоловіків в індустрії і торговлі, накладають на себе забагато шминків і відмовляються родити дітей. Я перестерігаю вас, що коли нація на широку скалю виявляє ті три явища занепаду, це найвищий для тої нації час поглянути на свою будуччину і пробудитись".

БОЙКОТ ЖІНОК У ПРОМИСЛІ

ВІШІ. — Французькі власти зарядили, що жінки, які без потреби шукають участи по фабриках, професійних заняттях і торговлі, будуть бойкотовані. Власти закликають жінок, щоб назад повертали до давнього, почесного заняття — бути добрими господинями і матерями нових поколінь.

ОСТЕРІГАЮТЬ ЧУЖИННИХ РЕЄСТРАНТІВ ПЕРЕД ОБМАНСТВОМ

ВАШИНГТОН. — Департамент Справедливости остерігає чужинців, що перебувають в Злучених Державах, перед новою небезпекою обманства. Як звісно, заки вимагає реєстрації чужинців. Підприємчиві „лицарі промислу" обіцюють таким чужинцям взяти від них відтиски пальців за якоюсь заплатою. Ці відтиски пальців, кажуть такі підприємці, придадуться для уряду. Вони кажуть, що уряд не буде мати тільки сил, щоб перевести реєстрацію впродовж двох місяців, отже вони помагають урядові.

На це каже Ирл Гарисон, директор реєстрації чужинців: Ніякі відтиски пальців не будуть важні, коли їх не зроблять самі урядовці. Такі бюра будуть отворені в почтових будинках наступного місяця.

Конґресмен Мартин Кенеді з Ню Йорку запротестував у Департаменті Справедливости проти того, щоб ужинати почтових будинків для реєстрації, бо це займе багато часу, а старші віком люди будуть виставлені на вичікування цілими днями. Появилася пропозиція, щоб реєстрація відбувалася в шкільних будинках та церковних салях для приспішення праці.

БРАТАННЯ З ОКУПОВАНИМ НАСЕЛЕННЯМ

Теперішнім стратегічним пляном Гітлера є приказ до жовнірів в окупованих краях, щоб „братались" по можности з населенням тих країв і настроювали його прихильно до Німеччини. Один голяндський урядник департаментального склепу був засудженний на три роки криміналу, за те, що заборонив працювати у нього дівчатам приставати з націвськими жовнірами. Німці послугуються тут силуванням на милування.

ДОВГ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ВИНОСИТЬ ТЕПЕР 44 БІЛІОНИ

ВАШИНГТОН. — Через одну ніч збільшився федеральний довг Злучених Держав на 652,000,000 дол. Це тому, що Департамент Скарбу продав нові бонди на таку суму, щоб доповнити державний скарб. Внаслідок цього довг Америки дійшов тепер до загальної суми 43,712,951,948 долярів. Законно можна було збільшити довг федеральний до 45 білліонів долярів ще перед кількома тижнями. Внаслідок нових законів про національну оборону цей довг тепер може зрости до 49 біліонів.

МОСКОВСЬКА „ТЕОЛЬОГІЯ" У ШКОЛАХ

МОСКВА. — Урядово проголошено, що в середніх школах та університетах введуть нові курси безбожництва на цілій території Совєтського Союзу.

АНҐЛІЙСЬКА БЛЬОКАДА ЕВРОПИ

ЛОНДОН. — Англійський уряд заповів, що відтепер всі береги Европи, включаючи Еспанію і Портуґалію, будуть бльоковані. Всі кораблі, навіть американські, будуть забрані англійською фльотою як „воєнна добича", коли вони пробуватимуть довозити до европейських портів продукти, недозволені Англією. Коли якийсь корабель захоче повезти до Европи продукти, він мусить дістати від англійських консулів так званий „нейвісерт", себто дозвіл на ті продукти. Цей новий розпорядок матиме відємний вплив на виміну почтових посилок з Европою.

СОТКИ ЛІТАКІВ НАД АНҐЛІЄЮ.

ЛОНДОН. — В той час, коли Англія при помочи своєї фльоти хоче бльокувати Німеччину, Німеччина своїми літаками і субмаринами хоче те саме зробити Англії. В останнім дни сотки німецьких літаків наїхало на Англію і старалось в Англійськім каналі затопити кораблі. Їм на зустріч вилетіли сотки англійських літаків і розпочалась велика повітряна боротьба, в якій, як подають англійські звідомлення, англійці зістрілили 20 ворожих літаків, а німці 5 англійських. При тім англійці втратили два малі пароплави.

Німецька субмарина затопила великий французький корабель „Мекнес", який віз на собі коло 1,200 французьких вояків і моряків з Англії до дому. При затопленні згинуло коло 350 осіб. Німці признаються до затоплення та кажуть, що вина в цьому англійців, які на час не повідомили німецькі власти про відізд того корабля. Англійська адміралїція щойно тепер відкрила іншу морську траґедію, що сталась ще 17 червня, в часі втечі англійської армії з Бельґії. Тоді німецькі бомби затопили великий англійський корабель „Лянкастрію", і при тім згинуло в нутрі корабля, а також в горіючих від олію хвилях моря дві і пів тисячі вояків, жінок і дітей.

ТРАҐІКОМЕДІЯ НА МОРІ.

ЛОНДОН. — Англійські ґазети описують припадок, що стався на морі залозі одного малого пароплава й англійському летунові. Летун повертав з виправи на ворожий край і не стало йому газоліни. Шукаючи за рятунком він завважив на морі малий пароплав. Поспішно він спустився близько пароплава. За кілька хвилин він побачив, як залога того пароплава також поспішно в рятунковій лодці підізджає до нього. Летун врадуваний повітав залогу, але зараз переконався, що залога сама спасається від смерти, бо її пароплав, поцілений ворожою торпедою, потапає. Щойно інший корабель врятував їх усіх.

РУМУНІЯ ВІДСИЛАЄ ЖИДІВ.

БУКАРЕШТ. — Румунські власти насильно відсилають тих жидів, що втекли до Румунії з інших країв, під Совети. Совєтські власти запровадили точну контролю і принимають лиш тих жидів, що родились у Бесарабії і північній Буковині.

НІМЦІ ДАЮТЬ БРЕТОНЦЯМ АВТОНОМІЮ.

БЕРЛІН. — Німецькі власти признали автономію Бретонці, що була провінцією Франції і мала в собі дещо відмінне населення від корінно французького. Те населення кровно і мовно посвоячене з Англією. Німці віддавна піддержували автономістичний рух серед бретонців, щоб у той спосіб ослабити Францію.

АНҐЛІЯ ПІДДЕРЖУЄ БОЛҐАРІЮ.

ЛОНДОН. — Внаслідок погіршення румунсько-англійських відносин і конфіскати англійських копалень у Румунії, англійський уряд холодно відноситься до Румунії. Він тепер заявив, що домагання Болгарії до Добруджі, яку Румунія забрала від Болгарії по попередній світовій війні, є оправдані й Англія піддержить ті домагання.

СОВЄТИ ДАЛІ КИРИНЯТЬ У ФІНЛЯНДІЇ.

ШТОКГОЛЬМ. — Хоч підчас фінсько-совєтського замирення нові границі були точно вирішені між тими двома краями, то совєтські власти тепер наново висувають свої претенсії до ріжних кусків фінляндської землі і довільно всуваються на фінську територію. Крім того Совєти роблять на Фінляндію ріжні дипломатичні натиски, получені з погрозами. Внаслідок цього совєтського шантажу занепокоєна також Швеція. Обі ті держави тепер звертаються до Німеччини, в цілі оборони їх перед Совєтами. Одначе дотепер вони не знайшли в Німеччині приязної відповіди, а навпаки, німецька преса на адресу шведської висказує свої власні погрози, кажучи, що це в англійськім інтересі є псувати добрі відносини Німеччини і Совєтів.

НІМЦІ ХОТІЛИБ АЗОРІВ.

ЛОНДОН. — В достовірних колах говорять, що Німеччина хоче дістати від Портуґалії острови Азори, що лежать досить далеко на Атлянтійськім океані. Маючи ті острови німці зможуть побудувати там бази для субмарин і при помочи них моглиб цілком здезорганізувати англійське мореплавство на Атлянтику.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІЙСЬКОВИЙ НАБІР В АМЕРИЦІ

Як слушно сказали недавно 250 визначних американців, до Америки приходило здавна багато людей з тим переконанням, що тут їм не буде треба відбувати докучливої військової служби. Вони знали, що Злучені Держави не мають загального примусу військової служби, й для багато людей це певно було принадою для іміграції. Військова служба для пересічної працюючої людини є певно поважною перервою в його праці, яка стає тим важнішою, чим менше людина почувається зобовязаною до такої повинности супроти держави.

Не мали одначе слушности згадані автори публичної заяви, коли вони вязали свободу від військової служби з демократичним устроєм Злучених Держав. Бо, здавалося би, що якраз демократичний устрій, що спирається на поширені прав серед найширших кругів громадянства, вимагав би від цих самих громадян як найдальше поширеного обовязку до військової оборони держави. Брак військової служби в Америці не виходив з її демократичного устрою, а з того, що Злучені Держави, будучи найбільшою державою на західній півкулі, та маючи по обох боках широчезні океани, не потребували для своєї оборони постійної армії.

Останніми часами обставини змінилися. Люди придумали нові засоби комунікації, для котрих тисячі миль уже не є такою перешкодою для зносин між людьми й країнами, якою вони були давніше. До того поза Америкою, де останніми часами не було ніяких сил, які зазіхали би на Америку, недавно такі сили вже появилися. Тому й не дивниця, що Злучені Держави прийшли тепер до переконання, що їм треба зірвати зо своєю старою практикою удержувати лише невелику армію з добровольців та завести в себе загальну військову службу, дарма, що в розумінні деяких людей поняття американської демократії звязалося з поняттям добровільної військової служби.

Як знаємо з ухвали сенатського комітету для військових справ, справа заведення загального військового побору в Злучених Державах поступає скоро вперед. Основою для майбутнього закону послужили проєкти Берка й Водсворта. Військовий комітет поробив у ньому вже багато змін, а певні палати конґресу зроблять певно ще дальші зміни, одначе закон про загальний військовий побір буде ухвалений уже в короткому часі й перші рекрути зголосяться до військової служби вже відай цеї осени.

З того, що ухвали сенатського комітету в цій справі переходили правильно одноголосно, можна припустити, що така сама однодушність буде панувати й в повних палатах конґресу, а така однодушність є звичайно відбиттям загального настрою серед американського громадянства. Нема сумніву, що, як такий закон буде ухвалений, американські громадяни іміґрантського походження сповнять цей новий громадянський обовязок таксамо радо, як родовиті американці, ба може ще й радіше, бо вони ще в старім краю привикли до думки, що головні обовязки кожного громадянина є податки й військова служба.

УКРАЇНСЬКА СПРАВА В НІМЕЦЬКІЙ „БІЛІЙ КНИЗІ"

Безпосередньо після покінчення польської кампанії Німеччина оголосила друком документи, які мали вказувати на це, що то Польща на спілку з аліянтами змовлялася проти Німеччини й підготовляла війну. Ці документи, як кажуть німці, знайдено в польськім міністерстві закордонних відносин у Варшаві після її заняття німецькими військами. Деякі з документів були оголошені в американських часописах у виїмках, що їх прислали кореспонденти. Недавно ці документи видано в Ню Йорку в англійським перекладі накладом підприємства Гавел, Соскін і Ко. під заг. „Німецький Білий Папір". Тут зібрано 15 документів і до них додано вступне слово, що його написав Гартлі Ґретен. Разом книжка обіймає 72 сторінок величини чвертки паперу. Документи ці, це в більшості листи та звіти польських амбасадорів з Вашинґтону, Лондону й Парижу до польського міністерства закордонних відносин у Варшаві. В них доволі часто згадується про українську справу. Деякі натяки на це були вже в українських часописах в формі передруків кореспонденцій, а про дещо ще цілком не згадувано. Тому цікаво переповісти систематично всі ті натяки з листів, як вони поміщені в отій „Білій Книзі".

В звіті вашинґтонського амбасадора, Юрія Потоцького, писаним 21. листопаду 1938 року написано дословно (в перекладі) таке:

„Передучора розмовляв я з амбасадором Булитом, що тепер перебуває тут на вакаціях... Тому, що Булит здає правильно звіт Рузвелтові про міжнародне положення в Европі, а особливо в Росії, Рузвелт і Департамент Стейту звертають пильну увагу на його звіти... Він говорив про Росію з погордою... В засаді, за думкою Булита, Росія є тепер хворим чоловіком Европи, як передвоєнна Туреччина... Про Німеччину й канцлера Гітлера Булит розмовляв з досадою і з ненавистю.

Потім Булит говорив про положення у Східній Європі... Опісля про українську справу і про німецькі заходи в Україні. Він потвердив факт, що Німеччина має повний український штаб, що мав би перебрати уряд України в майбутності і що створити мав би там незалежну Україну, під німецькою контролею' „Така Україна" — говорив далі Булит — булаб якраз великою небезпекою для вас тому, що вона малаб безпосередній вплив на українців у Східній Конґресовій Польщі".

„Вже тепер" — сказав Булит — „німецька пропаганда звернулася в сторону українського націоналістичного руху, а Карпато-Руська Україна послужилаб як вихідна точка для цього будучого подвигу, в котрому постійному існуванні Німеччина є дуже заінтересована, головно зо стратеґічних причин". Булит не робить враження, що він добре поінформований про положення на Сході Европи і він радше говорив про нього поверховно".

У звіті паризького амбасадора Юлія Лукасевіча з 17. грудня 1938 є лише згадка про „знепокоєння у Франції, викликане справою Мемеля й України"... „Карпато-Руська справа не була вирішена так, як цього бажали собі мадяри, а Польща грала дуже важну неґативну ролю. „Про російську справу панує в Франції цілковите замішання... Українська справа є замрячена повна можливість її зрозуміння. Це повстало із дефітистичного враження, що українська акція може розпочатися кожного місяця, як лише Німеччина цього собі забажає... Це все впливає на безнастанне напруження умів у Франції..."

У звіті амбасадора Потоцького з дати Вашинґтон, 16. січня 1939, переповідається поновну розмову з амбасадором Булитом. Сказано там: „Наставлення Булита до Росії є рішучо неприязне... Він сказав, що Німеччина розпічне посуватися в сторону України, але не перед 1940 р. Я не починав розмови з Булитом на ту тему. Я лише запитав, чи Західні Держави розпочалиб якусь акцію в обороні Росії в такому випадку. На це відповів Булит, що демократичні держави раз на все покинули думку уроєної інтервенції в користь якоїнебудь держави, яка моглаб стати жертвою німецького наїзду".

З звіті Лукасевіча з Парижу під датою 1. лютого 1939, читаємо: „У Франції панує поняття, що польсько-німецькі відносини зовсім не є загострені безпосередньо, чи то посередньо через так звану українську акцію"... В іншім місці цього звіту написано: „Коли пригадати собі, яка була прилюдна французька опінія перед 4 місяцями і напади на нас (Польщу) після конференції в Мінхені, і як ті напади скінчилися тим, що французька преса висунула українську справу наперед... можемо зрозуміти, яку переміну перейшла французька опінія".

В інших документах вже нічого не згадується про українську справу, бо тоді політика Анґлії й Франції звернулася на сторону Польщі, а з тим і німецька небезпека стала актуальною.

Німецький уряд ручить за правдивість цих документів. Як відомо, багато осіб, згаданих у них, заперечили їх правдивість.

„ПІДЕ ГІТЛЄР ПРОТИ СТАЛІНА, ЧИ НЕ ПІДЕ?"

Такими ворожбами бавляться нині не тільки деякі українські люди, але також багато чужинців, визначних професорів, знавців та журналістів. Всі вони твердять, що між Сталіном і Гітлє;ром таки „рветься", що отверпий розрив вже ось-ось на овиді, і ін.

Польська пропаганда вже давно грає в ту дутку. Мовляв, німці дальше приготовляються йти на Україну, для того вони залицяються з українцями, трактують їх добре в Холмщині та Лемківщині; остaнньо поляки в Лондоні інформують анґлійців, що німці творять аж три „українські" держави, а це на Холмщині, в Перемишлі та в Криниці.

Наші читачі пригадують собі, як то недавно перед упадком Парижа відомий україножерний московський журналіст Н. Вакар в „Последних Новостях" (Париж) також писав про „розложені українські пляни" перед Гітлєром, про українську армію і ін. Що в результаті такої пропаганди большевицькі знущання над українським народом ще більше посилюються — про це нема й двох слів.

Але про цю приспану леґенду, чи пак, тепер вже про отвердий німецький „Дранґ нах Остен" пише ніхто інший, але визначний американський журналіст, Волтер Дюранті, в „Ню Йорк Таймс" з суботи, 20. липня 1940 р. Він, будучи в Букарешті, потверджує офіціяльну румунську опінію, що німецький похід проти Росії — неминучий. На це вказує перекидування німецьких військ на совєтську границю. Всякі теперішні німецько-совєтські взаємовідносини, твердять румуни, переходові. Це, що Німеччина позволяє Москві брати Басарабію та Буковину, останньо Литву, Латвію та Естонію — не зміняє в опінії Дюрантових інформаторів суку справи. Німеччина може піти так далеко, що навіть позволить Москві забрати Дарданелі від Туреччини. Румуни, дальше пише Дюранті, знають, що Гітлєр, чи то у випадку нападу на Анґлію чи теж на Росію, не буде робити блудів Наполеона. Наприклад у своєму марші на Росію, Німеччина не потребує розпорошувати своїх сил — її вистарчить вдарити по лінії Риґа-Ростов, та відтяти від Росії Україну й Кавказ, та станути перед брамою Персії, реалізуючи тим робом мрію наполеонівського підбою Сходу.

Не без того, щоб москалі не відчували цього евентуального німецького походу на схід. В „Ню Йорк Таймсі" з понеділка, 22. липня, відомий Авґур з Лондону, пише, що Сталін чекає нетерпеливо тої хвилини, коли Анґлія троха здержить Гітлєра, щоб змінити свою політику. В який бік піде ця зміна — запитає не один з нас. І Авґур так відповідає:

„Російська політика — це політика Сталіна. Сер Стафорд Крипс, (анґ. амбасадор в Москві), як його попередники, був здібним вивідатися, що Иосиф Сталін — це незаперечний пан Росії. З його словом все йде, без того слова, нічого не рухається. Широко говорячи, п. Сталін є того переконання, що тільки пять держав в світі треба брати під увагу, а це Росію, Ніпон, Злучені Держави Америки, Велику Британію та Японію. Московська політика диктована страхом перед двома з тих держав, Німеччиною та Ніпоном. П. Сталін не боїться ані Злучених Держав ані Анґлії. Тому, як довго інтерес Росії вказує держатися здалека від війни, Сталін робить порозуміння з Німеччиною й Ніпоном, а головно з Німеччиною, бо Сталін уважає Гітлєра куди небезпечнішим ворогом.

„Однак, тяжко виграна війна в Фінляндії не переконує Сталіна, що Росія зуміє уникнути більшої війни. П. Сталін є дуже добре ознакомлений з німецьким узброєнням. Він знає, що московська армія не буде в силі здержати лявіни німецьких панцирних дивізій, якщо вони рушать з Польщі в напрямі Москви. Це страх перед Анґлією, змусив Сталіна підписати пакт з Гітлєром минулого серпня.

„Сднак, Сталін не вірить, що панування Гітлєра буде тривати довго. Навпаки, це булоб фатально для Росії, якщо теперішні німецькі побіди булиб сконсолідовані. Сталін знає, що Росія не буде всилі задержати теперішні здобутки в Польщі (Зах. Україна), Балтику та Румунії, якщо Гітлєр, полагодивши справи на заході, знову звернеться на схід. Не тільки нові території, але російська Україна булаб негайно загрожена.

„В глибині свого серця Сталін бажає Анґлії побіди над Гітлєром. Але, хоч який страх перед Гітлєром, проте він не виступить проти нього, аж націсти дістануть фатальний удар.

„Московсько-німецькі відносини представляють тепер цікавий образ. Офіціяльно, вони є знамениті, але інтеліґентний обсерватор в Москві, якщо має принагоду робити контакти в Кремлі, розриває глибоку антипатію москалів до німців. Навіть нині, майже рік від ославленого пакту, сподівані достави сировців з Росії до Німеччини — не пішли. Коли німецький амбасадор йде інтервеньовати, то його стрічають там з візантійськими уклонами, ображуючими усмішками, солодкими оправданнями та безконечними запевненнями, що справи негайно поправляться.

Однак, Сталін не рушиться проти Гітлєра, хіба тоді, коли Гітлєр буде цілковито побитий Анґлією. Тоді він поспішиться, щоб закріпити свої позиції та не допустити, щоб Польща стала загрозою для Росії в будучині".

От так змальовують німецько-московські відносини два знавці Росії, якими є Дюранті та Авґур. Та інше питання є, чи наньте евентуальний зудар Німеччини з Росією піде конечно по лінії тих „українських плянів", про які так широко розписується польська й московська пропаганда за кордоном.

А. Ардов.

ЗНАВЕЦЬ

У вагоні буває звичайно один із подорожніх, який своїми досвідами забавляє інших подорожніх. Тимчасом той „найбільш досвідчений" був справді небувалою зорею.

І з дальших вагонів приходили пасажири, щоби його слухати. Молода кондукторка, в сірій суконці та чорній загортці з лискучими ґудзиками стояла біля того знавця та з отвореними устами слухала його оповідання. Старший кондуктор став контролювати білети, та як лише ввійшов до нашого вагону, зупинився та слухав. Біля кондуктора, зовсім не скриваючись, стояло кілька пасажирів, що їхали „зайцем", тих, що без білетів подорожують. Один із них навіть сперся рукою кондукторові на плечі, та той нічого не запримітив.

А знавець гремів:

— Ні, ви всіли до невідповідного поїзду — пояснював — ви мали взяти собі білет до поїзду „32-біс". Там пересідають у Шепетівці, а не в Лозові. Ви могли й годину коротше ждати. І буфет у Шепетівці тридцять процент дешевий в Шепетівці, зате в Лозовій маєте за рубля невеличку карафку горівки. В Шепетівці мусите заплатити за велику карафку лише рубля. Таксамо періжки: в Шепетівці мають дуже добрі пирiжки з мясом. З рижом не раджу. Правдивий китайський риж маємо в пирогах лише на кавказьких залізницях: Дербент, Махач-Кала, Баку, Тифліс... Ну, також у середущій Азії. Незлі пироги є теж на шляху Мурманськ, Котлас, Вологда. Одначе там головна страва: капуста...

— Скажіть мені, товаришу, як ви боретеся з журавою на залізницях?

— Апаратом. Маю його зі собою, в куферку. Одначе не раджу вживати його на курському шляху зі Синельникова до Харкова. Вуглевий пил з донського басейну занечищує апарат.

— Перепрошую, чи до Білгороду прийдемо з припізненням?

— На цей запит можу вам відповісти щойно як змінять льокомотиви, за пів години. Огляну її, а потім матиму свою думку.

— Ще одно, прошу. Що на вашу думку мав би я їсти сьогодні в ресторанному вагоні?

— Я радив би вам зупу. Щось іншого то риби, та тепер не сезон на риби. Підіждіть годинку, а потім кажіть собі дати порцію омлета.

— Ах, то добре. Тимчасом напюся чаю.

— Того я вам не радив би. Тепер їдемо вапняковим тереном. Вода тверда, оставляє осад. Вапнякова територія кінчиться за Курськом. Там буде вода мягка, без осадів. Там можете випити чай.

— Скажіть мені, товаришу, що треба читати в поїзді?

— Лише книжки для дітей. В тих книжках друк великий, очі не псуються. Я сам від чотирьох літ не читаю інших книжок, лише книжки для дітей. Подорожую та читаю. Найбільше люблю письменника Маршака. Зворушує, кажу вам, своєю лірикою. Потім іще Чуковський. Недавно прочитав я „Мойдодира". Дуже цікаве. Як залізка втікали від хлопця. Чоловік цікавий, що буде далі...

— Перепрошую, а що робите, щоби вас не обікрали?

— Все. Часом привязую кужерок до ракети, яких уживають на ялинку. Коли хтось потягне за куферок, наступає вибух. Одначе, знаєте, часом забудеться, що сусід хоче рушитися. Наступають вибухи. Є ще інший спосіб, тяжчий, солідніший.

— Який?

— Привязати куферок до ручки гальми безпеки. Потягне хтось за куферок і зупиняється ввесь поїзд. Дуже успішне.

— Перепрошую — каже кондуктор — якеж ваше заняття, що ви так усе подорожуєте? Може ви ревізор, або інспектор?

— Ні — відповів знавець — я не є ніяким інспектором.

— Аґент?

— Ні.

— Може з відділу земельного господарства.

— І це ні.

— Тож хто ви? — стараються відгадати всі довкола.

— Може їздите із закордонними фоховцями? Одним словом недобре заняття, змінюєте все місце? Подорожуючий народний комісар? Вчений?

— Ні, ні.

— Тож хто ви вкінці, відки можете знати так добре відносини на залізницях?

— Я? Я письменник. Ось хто я. Чотири роки їзджу, відвідую нові будівлі, колхози, совхози, приглядаюся маневрам, зїзджаю до копалень, відвідую фабрики...

— А як пишете, коли ви все їздите?

— Писання я вже зовсім закинув. Не тому, може, щоби я забув, одначе воно мене вже нецікавить. Якжеж ні? Їздиш, їздиш і вічно лише їздиш.

Кондукторка з жалем зітхнула, всі стали розходитися...

СВЯТКУВАННЯ ПЕРЕМОГИ.
На велику параду вчесть Гітлера в Берліні привезено багато ранених жовнірів, що вернулися з боїв під Парижом.

Ukrainian Weekly

(Concluded)

SELECT UKRAINIAN STORIES

THE FLOWER OF FORTUNE

By BOHDAN LEPKY

Translated by STEPHEN SHUMEYKO

As far back as he could remember, the little boy had heard people speak of "happiness."

"What is happiness?" he once asked his mother, his blue eyes regarding her gravely.

"Happiness, my child, is fortune," she replied.

"And what is fortune?"

She pondered for a moment. It was difficult to answer this question in terms simple enough for the child to understand. So finally she said:

"Fortune, my little one, is a flower which is very hard to find."

"Is this flower beautiful, mother?"

"Beautiful, do you say? Why of course it is. Very beautiful indeed. So much so that when you look upon it your eyes gladden at the sight, your heart quickens with happiness, and you can hardly tear yourself away from it."

"Mother, I want this beautiful flower. Tell me where it grows, and I shall go after it. Yes, I shall go for it, and bring it back for you and me."

"You have no need for it, my dear one," his mother said kindly, kissing his fair head. "You are too young yet, not strong enough to go after this flower; and it is far beyond the waters, too far away for you. You don't need such a flower now anyway; you're too young yet. When you grow bigger and stronger, however, then you can go in quest of it."

"No, I won't wait until I grow bigger and stronger. I want it now. Please, mother, tell me where I can find it."

And "tell me" and "tell me" the child kept on pleading, until finally, to put an end to it, mother took him by the hand, led him over to the window, and showed him the lake. (Their home stood on a knoll, at the foot of which was the lake.)

"Over there, beyond the lake, there grow those flowers of happiness and fortune. See them?"

"Oh, I do, mother, I do! There's a whole meadow of them! And how beautiful they are, oh how beautiful! Are they far from here?"

"Very far. Can't you see? Far beyond the water."

At this the little lad grew silent, his big blue eyes gazing thoughtfully into the distance, to where the horizon gently touched the rippling waters.

Dusk fell. On the rim of the horizon a faint glow appeared, and a moment later the moon emerged, like a silver vessel. Slowly it sailed higher and higher into the dreamy and starlit sky.

"Mother!" exclaimed the little boy, leaping joyfully from his deep reverie. "You know what, mother?"

"What, my sweet?"

"I know something, but I won't tell you."

"Why won't you tell me?"

"Because I won't. You would be cross at me if I did."

"Why you little rascal. Don't you know that you must tell your mother everything?"

"Yes, I do, but this I won't tell you," replied the little boy, and cuddled his curly head against his mother's breast.

A few moments later he was already in bed. Mother led him in his prayer, told him to beg the Lord to take good care of daddy, brothers and sisters, and then tucked him in, made the sign of the cross over him, kissed him, and said "Sleep."

He closed his eyes and made believe he had fallen asleep. In fact, he even snored. But all the while he was awake. For no sooner had mother tiptoed out of the room, then he opened his eyes.

It was quite light in the bedroom. The moonlight flowed in through the window and shone upon the walls, the door, the holy pictures on the wall, and the furniture. Beneath the window, outside in the garden, the nightingale sang its rich lovesong, while from the lake came the faint babbling of water, as wavelets upon wavelets, tiny like wrinkles on an old man's face, plashed against the dam and shore. The boy pricked his ears.

"The lake is calling me," he thought. "It tells me it will carry me far yonder into the meadows where grow these flowers of happiness and fortune. My, aren't those flowers beautiful though! There are no more beautiful flowers in the whole world. I wonder why people don't pluck them? Aha, I think I know. It is because they can't get to them, they don't know how to swim across the water. But I do. Just wait until dawn comes, then I shall go after them.—Yes, I will!"

The moon shone brighter and brighter, the nightingale kept on singing his melodies, while the wavelets continued their musical babbling and plashing.

Midnight passed. Before long, the short summer night was drawing to a close. Dawn was about to break. On the distant horizon appeared a long narrow streak of light, at first pale and indistinct, then larger and brighter. The stars began to pale and disappear; the nightingale grew silent. A chill early morning breeze rustled through the grove trees. Dewdrops trembled on the flower petals.

The boy was wide awake. His chest rose and fell in excitement, his eyes shone, and his lips burned. He raised his head and then cautiously sat up. For a moment he listened intently. All was still in the house. Even the old black cat that usually was fond of hunting at this time, was lying still by the oven, like a black clod of earth. Silently, the boy climbed out of bed, tiptoed over to the window, and gently open it.

From the sill to the ground was but a few feet. Stealthily he climbed through the window and stepped down on the grass. He shook from the chill, as the cold dew wet his warm feet and the cool morning air penetrated his body. Making sure that no one was about, he broke into a run, heading towards the lake. The exertion quickly warmed him. Swiftly his pattering feet carried him over near the dam. There he paused. Now he could hear the babbling and plashing of the water much better. And now too he could sense the water begging him to step into its cold embrace.

"Come, little boy," it seemed to say. "I shall carry you over to the other side, there where the beautiful flower of happiness and fortune grows. It is dazzling and so fragrant! No one has seen its like before. Come! Don't be afraid!"

Stretching his arms before him, the boy waded into the lake.

Over yonder on the horizon dawn had arrived. In its center there shone a gleaming golden ball, whose rays cast flickering flames upon the restless waters. Each incoming wavelet grew brighter, reflecting the rays like the scales of a fish. Stepping through these liquid scales the little boy waded in deeper and deeper. He was trembling with cold and excitement, while his eager eyes fastened on the golden horizon drew him constantly onward.

Suddenly he saw a large white bird swimming toward him. Slowly it bore down upon him, like a sailing vessel in a gentle breeze, its wings rising and falling gently, its legs guiding it. It was a swan. Beyond it there appeared another, tall and white, with a gracefully arched neck.

"Take me, o white swan, take me and carry me across this water. I won't weigh you down. Look, how small I am."

Thus spoke the little boy; but the swan appeared not to hear him and drew close to him. Curiously it examined him, nodded its head wisely, then nudging with its wing its mate, it seemed to say something to her. With one accord, both of them wheeled and swam away.

"Wait!" cried the boy. "Don't go away. Please take me across with you."

But the swans paid no attention to him. Faster and faster they swam through the glimmering wavelets.

"Wait!" the boy cried out through tears, plunging through the water after them.

The tiny waves and ripples glitter and flame, the wind skips lightly over their crests, carrying with it the sweet smells of the forest—while the little boy plunges deeper and deeper into the lake. Already only his head shows, then his hands, and then his hair, floating on the water...

* * *

By the bedside of the unconscious child the doctor sits, his brow furrowed, listening intently to the faint beats of the heart. The poor mother looks on him like on some prophet.

"Will he live?"

"Will he live?" the doctor ruminates. "Yes, if God so wills. If he has a strong constitution, then with God's help he will get well. But if not, then he shall set on his way in quest of happiness and fortune."

The eyelids of the little boy flutter open, disclosing his bewildered eyes. He raises himself painfully and whispers through chapped lips:

"I want the flower. I want the flower of happiness and fortune... Please, let me go, so that I can get it..."

* * *

Many years have passed since that time. No one today would recognize the little curly-headed boy. He has grown and changed. He has become a man, one who has learned to know life.

Thanks to his studies in botany, he has learned to know all the flowers in the world; and he knows that over yonder, beyond the lake waters, there grows no flower of happiness and fortune.

He knows this... yet he always plunges into the waters of life and struggles after it, after this wonderful and beautiful flower of happiness and fortune.

Will he ever get it?

Who knows?

The End

THE U. N. A. BASEBALL LEAGUE

Box Scores

First Game

ST. CLAIR BR. 9

	ab	r	h	po	a	e
Procak, cf	3	1	1	1	0	1
W. Salak, c, 1b	4	0	0	1	0	0
C. Lessick, ss	3	0	0	1	3	0
P. Naradko, 3b	4	1	1	2	2	1
J. Salak, 1b, p	4	2	2	5	0	0
F. Lessick, p, 1b, c	3	1	1	0	0	0
J. Naradko, lf	2	1	0	3	0	0
J. Ponticio, 2b	1	1	0	3	1	0
Yarochak, rf	3	0	2	0	0	0
Bednar, rf	1	0	0	2	0	0
Totals:	28	7	7	18	6	2

WILKES-BARRE

	ab	r	h	po	a	e
Narbecky, 3b	4	3	3	0	1	0
Swokla, lf, cf	4	3	3	0	0	0
Olhowsky, rf	3	1	1	1	0	0
Proch, cf	2	1	1	1	0	0
Sluzar, 1b	4	2	2	3	0	0
Kozemka, c	4	3	3	15	0	0
Lucas, p.	4	1	2	0	1	0
Bolowsky, 2b	4	2	1	1	0	0
Nerbecky, ss	3	0	0	0	0	1
Falkowsky, cf	1	0	0	0	0	0
D. Katulka, lf	0	0	0	0	0	0
Totals:	33	16	16	21	2	1

					R	H	E
St. Clair 9:	000	106	0—		7	7	2
Wilkes-Barre:	075	220	x—		16	16	1

Game played at Scouton-Lee Park, Wilkes-Barre, Pa., on July 14, 1940.

Runs batted in: J. Salak 2, F. Lessick, Narbecky, Swokla 2, Olhowsky, Proch, Kozemka, Lucas 3, Nerbecky. Two-base hits: F. Swokla, Narbecky, Lucas. Three-base hits: Kozemka, Swokla, J. Salak, F. Lessick. Home runs: Narbecky, Olhowsky, J. Salak, Sluzar. Stolen bases: Swokla, Proch 2, Lucas 2, J. Naradko. Double play: J. Naradko, unassisted. Left on bases: St. Clair 5, Wilkes-Barre 3. Bases on balls: off F. Lessick1, J. Salak 1, Lucas 2. Struck out: by Lucas 14. Hits: off F. Lessick 6 in 2 innings; J. Salak 10 in 4 innings. Hit by pitcher: by Lucas (J. Naradko). Losing pitcher: F. Lessick. Umpires: Kuzminsky, Katulka. Time of game: 1:40.

Second Game

WILKES-BARRE

	ab	r	h	po	a	e
Narbecky, ss	5	1	2	1	2	0
Swokla, lf	5	2	3	1	0	0
Olhowsky, c	4	1	1	9	0	0
Sluzar, p	3	1	1	2	3	0
Lucas, 1b	3	1	1	7	1	0
Bolowsky, 2b	2	0	0	0	0	0
Nerbecky, 3b	4	0	0	0	2	0
Proch, cf	3	3	2	1	0	0
D. Katulka, rf	3	1	0	0	0	0
T. Katulka, 2b	2	0	1	0	0	0
Totals:	34	10	11	21	8	0

ST. CLAIR BR. 9

	ab	r	h	po	a	e
Procak, 3b	3	0	0	0	3	1
W. Salak, 1b	3	0	0	8	0	1
C. Lessick, ss	2	1	1	1	2	0
P. Naradko, p	3	0	0	1	1	0
J. Salak, lf ss	3	0	0	0	0	0
F. Lessick, c	2	0	0	8	0	0
J. Naradko, cf	2	0	0	2	0	0
J. Ponticion, 2b	2	0	0	1	2	1
Drahuschak, rf	1	0	0	0	0	0
Yarochak, lf	1	0	0	0	0	0
Totals:	22	1	1	21	8	3

					R	H	E
Wilkes-Barre:	131	112	1—		10	11	0
St. Clair 9:	000	000	1—		1	1	3

Game played at Scouton-Lee Park, Wilkes-Barre, Pa., on July 14, 1940.

Runs batted in: Narbecky 2, Swokla, Olhowsky, Sluzar, Lucas, Nerbecky, T. Katulka. Two-base hits: Lucas, Swokla 2, C. Lessick. Three-base hits: Narbecky 2. Sacrifice: Olhowsky. Stolen bases: Proch, D. Katulka 2. Left on bases: Wilkes-Barre 9, St. Clair 1. Bases on balls: off P. Naradko3, Sluzar 1. Struck out: by P. Naradko 8, Sluzar 9. Umpires: Katulka, Kuzminsky. Time of game: 1:35.

ТЕПЛІ КУПЕЛІ В КРОХМАЛЮ ДОБРІ НА ГАРЯЧІ ДНІ

Літо приносить клопоти з убранням та охолоджуванням, щоб не тратити забагато сил. Багато поту випливає з людини, а це знову приносить великі невигоди. Треба теж часто зміняти білля, щоб не занедбати чистоти. Піт самий собою приносить ріжні невигоди. Він гризе шкіру й приводить до плачу дітей. Часто бувають на шкірі висипки та боляки і їх не можна позбутися вчасі спеки. Часто піт також видає неприємний запах і нераз треба виминати людей та шукати самоти для вигоди.

Очевидно, що найліпшою радою на такі невигоди є купіль. До цього вживають ріжного рода мила, звичайно „антисептичного". Та в милі також можуть бути складники, що подразнюють шкіру. Дехто поручає натирати шкіру порошком, щоб не допустити до подразнення. Та вже найбільше клопоту є з ногами. Майже кожен нарікає на почення ніг. Отже, як хто не може кожного дня купатися, То хай хоч вимиє ноги. Але варт затямити таке: Як хто купається і хоче чутися вигідно після купелі, хай налле до ванни з теплою водою дві до три жмені крохмалю і його розпустить у воді. Опісля хай посидить у цій воді яких 10—15 минут, а потім обітре ціле тіло на сухо, а буде чутися зовсім забезпеченим перед наслідками гризучого поту. Не шкодить також троха посипати порошку на тіло для скорішого обсушення.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

З ДНЯ

ЗІВЯЛІ СЛОВА.

Деякі слова подібно як ростини — виростають з пупінків, розвиваються, доходять вершка сили і краси, а опісля вянуть, падають і згнивають.

Яскравим прикладом такого процесу є три великі нерозривні слова, що зродились півтора віку тому в часі французької революції — свобода, рівність, братерство. Ці слова мали колись неймовірну динамічну силу. Вони валили королівські династії, розторощували, або будували держави Немов маґічна сила вони ділали на маси, будили їх зо сну, напоювали охотою до чину, направляли до певної цілі. А тепер, по півтора літах, ці слова зівяли. Розпорядком теперішнього уряду Петена їх закопано в землю. На їх місці поставлено в ряді три нові слова: батьківщина, родина, праця.

ДЕ БУЛА ЇХ ДИНАМІКА?..

Чому ті слова півтораста літ тому мали таку розгонову силу? Чому вони двигнули не лиш Францію, але цілий майже культурний світ? А чому тепер на їх ґробі в тім краю, що створив їх, навіть собака не заплаче?

Бо ті слова півтора віку тому в серцях і умах людей творили цілком інші настрої, інші думки, інші поняття, ніж нині. Ті слова — свобода, рівність, братерство — не означали тоді того, що хотіли пізніше в них бачити маси.

Півтора віку тому, на передодні французької революції, панували в Франції цілком відмінні обставини від тих, які наступили сто літ пізніше. Тоді всевладно панувала французька звироднiла аристократія, яка погорджувала загалом, відмовляла йому всякого людського достоїнства, використовувала його економічно, спихала його в худобячий рівень життя, забирала для себе всі присмаки туземного життя і всі заслуги за якийнебудь поступ. Це та аристократія виморювала людей голодом, а національний дорібок обертала на свої особисті приємности. Своїж аристократичні зобовязання супроти краю і історії вона зацитькувала тим, що будувала пишні палати, замки, мўзеї, памятники, придумувала ріжні пишні строї, церемонії, звичаї.

„СВОБОДА, РІВНІСТЬ, БРАТЕРСТВО".

На тлі цих обставин вибухла французька революція, яка видвигнула три прості слова, які поставлені разом викликали бурю наперед, у Франції, а потім у цілім майже світі. Понижений і збезчещений французький загал домагався свободи, рівности, братерства в тім розумінні, щоб аристократи уважали звичайного громадянина за людину; щоб відносились до нього з сякою такою пошаною і чемністю; щоб не погорджували ним; щоб дали йому певні громадянські права, на основі яких він міг би підносити себе економічно і духово; щоб уважали його меншим братом у великій національній французькій сімї. Французька революція видвигнула ці слова не на те, щоб дослівно зрівнати всіх французів в одній клясі, запровадити для всіх громадян один рівень життя, не звертаючи уваги на здібности кожного громадянина зокрема, та на його заслуги супроти батьківщини. Свобода, рівність братерство мали відбивати радше духове наставлення вищих кляс до нижчих, ніж суспільні реформи основані на буквальнім розумінні тих слів.

ДЕҐЕНЕРАЦІЯ СЛІВ.

Ці три маґічні слова розвалили духові основи середньовічного февдалізму. Але водночас вони поклали основи для наступаючого по нім капіталізму. Вони кожному громадянинові залишили досить великий круг ділання. З черги кожний громадянин вибивався вгору, або падав у низ, в суспільнім змаганні з іншими громадянами. Одні громадяни добивались великих маєтків, ставали багачами. Інші залишались на нижчих рівнях. Ця суспільна стратифікація цілком не йшла в розріз тодішньому клишеві „вільність, рівність, братерство".

Щойно пізніше, під напором певних суспільних течій, в ті слова загал починає вкладати буквальне значіння. Себто, починає шукати для всіх суспільних верств однакових свобід, не звертаючи уваги на неоднакові обовязки. Далі шукає буквального зрівнання всіх громадян і зведення їх в одну суспільну клясу.

ДУХОВЕ ЗАМІШАННЯ.

Але таке толкування тих трьох слів викликало духове замішання в психіці загалу. Бо ті слова, коли розуміти їх буквально, себе взаїмно виключають: Суспільна свобода дає волю громадянам розвивати свої індивідуальні здібности. З черги вона висуває одного громадянина вище, а другого стягає нижче. Ще далі, рівність мусить зникнути. Свобода нівечить рівність. З другого боку рівність можна осягнути лиш коштом свободи. Лиш там, де при помочі деспотичних засобів стинають голови всім сильнішим індивідуальностям, можлива суспільна рівність.

Нова буквальна інтерпретація клича „свобода, рівність, братерство" витворила фальш в психіці загалу. Політичні демаґоґи накручували ті слова на ріжні лади, аби закрити їх виключаємість. Це баламутило загал, творило духову темряву, в якій пропадали всякі виразні, конкретні поняття.

Ця духова темрява осягнула свого вершка в Франції кілька літ по попередній світовій війні. Вона причинилась багато до упадку Франції. Тепер Франція поховала цей клич, а на його місце видвигнула інший.

АҐРОНОМА УКРАЇНЦЯ НАДІЛЕНО ДОКТОРАТОМ

У червні ц. р. Університет Миннесоти надав докторат молодому українському аґрономові, п. Василеві Чепілеві, що від 1930 р. працював на службі уряду по аґрономічних заведеннях у Саскачевані.

UFS

СЕКРЕТАР РІЛЬНИЦТВА ВОЛЕС З ЖІНКОЮ.

СПИНЕНИЙ ПОХІД НА АНГЛІЮ

Після того, як лорд Галифакс, англійський міністер закордонних справ, відповів на Гітлерову промову, що Англія не думає миритися, німецька преса проголосила, що Гітлер вже їде на Англію. Та минуло дві добі, а Гітлер ще не пішов. Навпаки, появляються вісти, що Гітлер творить щось інше і на Англію не наїздить.

Передовиця в часописі „Ди Ню Йорк Таймс" пригадує, що в Гітлеровій книжці „Майн Кампф" написано, що Гітлер хоче жити в згоді з Англією. Тесаме він сказав у своїй останній промові, тобто, що йому не вдалося заключити приязнь з Англією. Отже виходить, що Гітлер нерадо піднявсяб виправи на Англію.

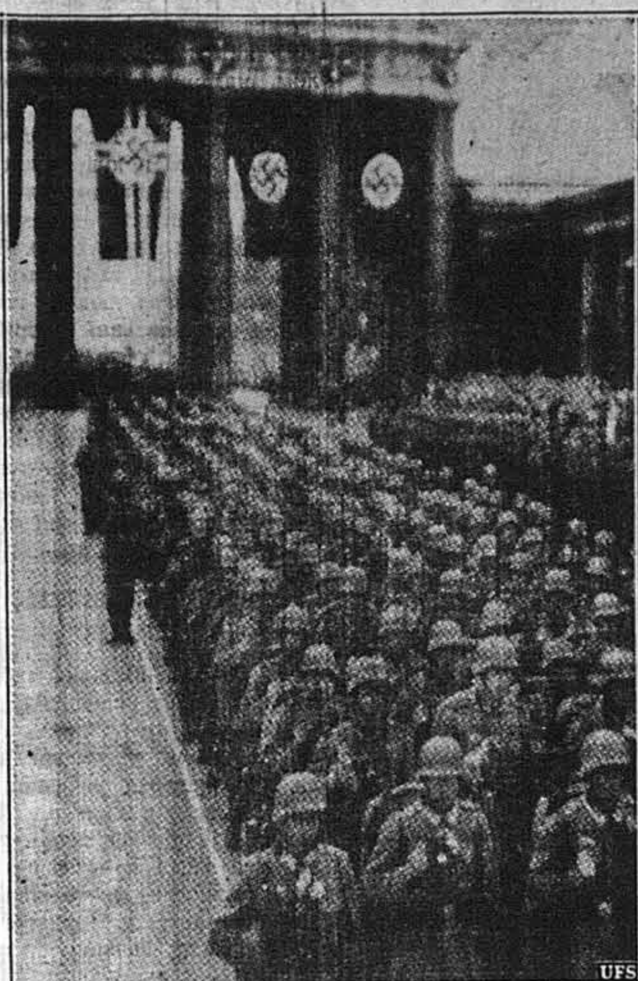
Італійська фашистівська преса — як про це сповіщають американські кореспонденти, має на цю проволоку Гітлера інше оправдання. Найважніша є хвилева причина, отже та, що Німеччина мусить наладнати відносини на Балкані. Румунія, Угорщина й Болгарія, мають багато спірних справ, що можуть довести до нової балканської війни. Тому німецький міністер закордонних справ запрошує поодиноко делегації згаданих держав до міста Зальцбурґу, в колишній Австрії, і там з ними веде переговори. Вислідy тих переговорів не подано до прилюдного відома, мабуть тому, бо вони ще не покінчені.

Другою, і то засадничою причиною спинення наїзду на Англію, кажуть італійські часописи, є так звані „гуманітарні засади". Англії не треба нищити без якоїсь вищої цілі — міркують німецькі ґазети. Крім того Німеччина має ще особливші причини затримати Англію. Йде про те, щоб не випустити в світ нові деструктивні сили держав зпоза Европи проти Англії, бо тоді впаде цілковито престиж Европи. Коли Англія вицофається з европейських континентальних справ, тоді вона може сповняти важну місію у світовім концерті держав. До такого концерту приступилиб: Німеччина, Італія, Велика Британія, Японія й Америка.

Крім тих причин, подають італійські ґазети, за відомостями з Берліна, ще одну, а то, що перебудова Европи потребує більше підготови і тому не треба комплікувати справи через наглий розвал Англії.

З іншого боку приносять важну новинку телеграми з Ватикану, мовляв, папа стратив усяку надію на скорий мир після того, як лорд Галифакс сказав у своїй промові, що нема мови про приняття мирового предложення Гітлера. Ватикан є звичайно дуже добре поінформований про всі світові справи й тому треба вважати цю новинку за правдиву.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ЩЕ ОДНОЇ БИТВИ ТРЕБА ДЛЯ ВИГРАНОЇ

Ґебель, націстичний міністер пропаґанди, сказав до німецьких жовнірів, вертаючихся з Франції, що Німеччині треба для перемоги ще одної перемоги. Німецька армія парадує через так звану Бранденбурську Браму в Берліні.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЛИСТ З РІДНОГО КРАЮ.

Одна наша громадянка в Америці дістала від своєї сестри в Бোську, на Лемківщині, що тепер знаходиться під німецькою окупацією, такого листа:

„Дорога моя сестричко! Пишу, що лист від вас одержала. Той лист нас дуже втішив. Бо не сподівались ми вже, що зможемо між собою розмовляти. Страшна кара на нас спала в часі війни. Ми Богу дякувати при житті, а дальше Бог знає, що буде. Той рік у нас був дуже кепський, страшна зима була, великі сніги і морози, збіжжя повимерзало. Ми мусіли переорювати і сіяти ячмінь, бо нічого не було. Питаєш, як нам тепер живеться? Чи нам тепер лінше, як під Польщею? Здається ліпше, хоч не вміємо розмовитись; Та не знати як далі буде, бо люди говорять, що іще Польща вернеться. А руснаки бояться, що їх будуть мучити. Бо як німець надходив, то поляки збиткувались над українцями. Відрізували їм язики, жінкам груди, на колючі дроти вішали дітей. Як наші чоловіки повернулись з війни, то не могли нарозказуватись. Такі тоті руснаки нещасні. Ніде не мають притулку. Тепер ходять чутки, що вернеться Польща. Якби то правда була, то ні один руснак не лишивсяб. Щоб Бог дав щоб того не було. За Польщі українським дітям не вільно було вчитись по нашому, хіба раз у тиждень. Поля руснакам не вільно було купити, на фабрику руснака ніде не взяли. Навіть коли по нашому священик говорив у церкві, то йому три дни арешту дали. Вони хотіли все сполячити. Бог святий знає, що то далі буде, яка нас кара жде? Може Господь змилується і над нами руснаками. Треба молитись до Матінки Божої, щоб вона вставилась за руснаками.

„Ти знаєш, що Бoсько спалилось. Згоріла тота частина, що від деревляного моста до залізного. Крім того вісімнадцять людей німці застрілили і то самих руснаків, з вини поляків. Бо польські стрільці поховались до руских домів і як німці надійшли, вони зачали стріляти і забили німецького капітана. Німці завважили з яких домів стріляли і почали бомби шмаряти на ті доми і зачало село горіти. Потім вони почали ловити людей і ставляти в ряд. Стопятьдесять людей поставили в ряд і витягли машиновий кріс. Люди почали плакати і просити життя: казали, що вони невинуваті, що вони українці, але то не помогло, бо німці їх мови не розуміли. Німці зачали стріляти і 15 людей зараз застрілили. Потім дав Бог порятунок, надїхав німецький офіцир, який вмів розмовитись по польськи і наші люди вияснили йому. Німці потім жалували того, що так руснаків знищили, бо забили і священика українського і сімнацять людей. Так вміють поляки під руснаками копати ями.

„В нас тепер тяжко жити, бо все подорожіло, а найгірше обува. Черевики на мене коштують 20 злотих, убрання на чоловіка 500 злотих. Навіть не годен дістати, бо склепи поницені, а тепер ні звідки не спроваджують. Як так далі піде, то треба буде босому ходити. Кільо соли коштує злотий, масла 23 злотих, кільо муки пять злотих, і то не годен дістати, бо люди не хочуть збіжжя продавати. По містах голод докучає і може кинутись яка хороба".

Подав В. К., Арнольд, Па.

НАРИСУВАВ СВАСТИКУ — ПІШОВ ДО ТАБОРУ ІНТЕРНОВАНИХ

В Едмонтоні, в Алберті, трапилася інтересна подібя. Один з тих, що є на державній допомозі нарисував незручно свастику, цебто гачкований хрест на таблиці з оголошеннями в бюрі міського допомогового уряду. Хоч свастика була нарисована незручно, одначе рисуючий притискав засильно крейду і полишив знаки, які не можна було стерти. Його небаром вислідила поліція і негайно відставила до табору для інтернованих. У часі миру на це ніхто би не звернув увагу, одначе в часі війни взято це за підривну діяльність і на підставі реґуляцій Оборони Канади провинившогося негайно інтерновано.

МІСЬКА РАДА СПИНИЛА ПЛАТНЮ ДЛЯ РАДНИХ

Винніпеґська шкільна рада рішила на своїм засіданню 9. липня спинити платню (25 долярів місячно) своїх двох комуністичних членів Андрія Білецького і В. Росса, поки „справа лучше не вияснить- ся".

Адвокат шкільної ради Мортон сказав членам ради на засіданню, що радний Андрій Білецький мабуть інтернований а другий радний В. Росс виїхав за границю.

Свою інформацію подав Мортон, коли шкільний радний Адам Бек поставив внесок, аби платню комуністичних радних спинити. „Я переконаний понад всякий сумнів, що Білецький і Росс є вороги цієї країни і публика не має права давати їм ще по 25 долярів місячно платні", сказав радний Бек.

Коли вияснено, що рада не має права знести платню, на внесок радного Нокса рішено платню лише спинити.

ТАРЗАН, ч. 63. Навіть не попрощалися.

Коли посіпаки Заліма вхопили Джейну, Маріка зраділа, що сама доля вмішалася, щоб розділити Тарзана й його дружину.

Джейну виволікли на чердак, де Залім потайки порозумівся з керманичем.

Джейн бачила, як Тарзан вдивлявся в ню, але не зробив ані кроку, щоб її помогти. Отже Маріка казала правду, що Тарзан її вже не любить

— думала Джейн.

Нагло Джейну вкинули в малу лодку посеред залогу посіпаків. „Спустіть лодку!" — розказав Залім.